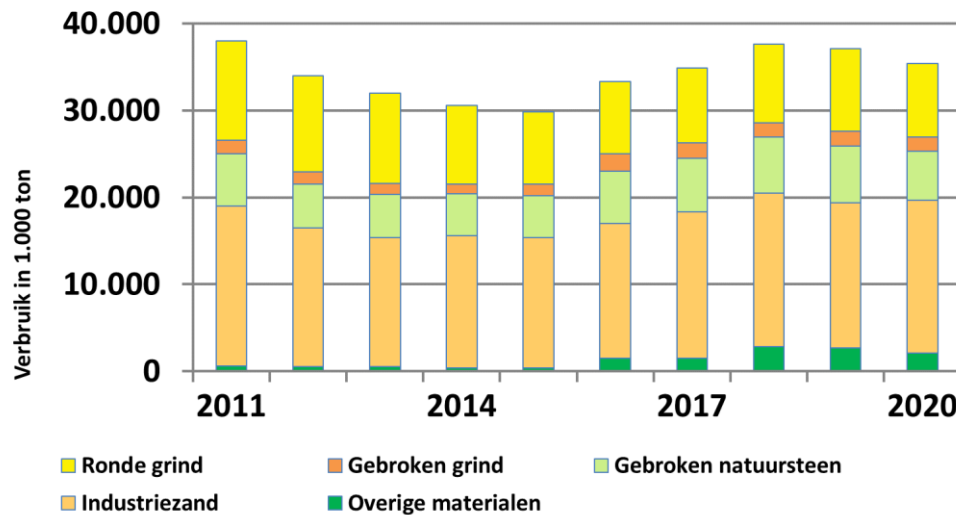

Samenvatting Structuuronderzoek 29

De handel in bouwgrondstoffen
in Nederland van 2011 tot en met 2020

Overzicht grind- en zandmarkt 2011 - 2020

© NVLB

1. Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Leveranciers van Bouwgrondstoffen "NVLB" voert jaarlijks met een enquête onder haar leden een onderzoek uit naar de omvang van het verbruik, de handel en distributie van bouwgrondstoffen voor de beton- en asfaltindustrie in Nederland. Dit Structuuronderzoek loopt over de jaren 2011 tot en met 2020.

De enquêtevragen zijn gesplitst naar de handel binnen Nederland en vanuit Duitsland, België en andere landen. De export vanuit en de doorvoer door Nederland is niet in het onderzoek meegenomen. De enquête is uitgevoerd in de periode januari tot en met juni 2021.

Uit de enquêteresultaten en de omrekening van het cement- en asfaltverbruik in 2020, volgt de raming van het grondstoffenverbruik in de beton- en asfaltindustrie. Daarvoor is mede gebruik gemaakt van informatie van het Betonhuis en de Vakgroep Bitumineuze Werken (VBW) van Bouwend Nederland. Verder is informatie gebruikt van de Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, het CBS en het Economisch Instituut voor de Bouw.

Het geheel geeft uiteindelijk een redelijk inzicht in de structuur van de markt van bouwgrondstoffen in Nederland.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Marktstructuur	3
3.	Verbruik	4
4.	Colofon	5

2. Marktstructuur

De actuele marktstructuur van de Nederlandse groothandel in bouwgrondstoffen, wordt gekenmerkt door de hoofdfuncties van de groothandel, zijnde inkoop, verkoop en transport. Van oudsher is de productie van bouwproducten en halffabricaten voor woning- en utiliteitsbouw en de infrastructuur de drijvende factor in deze marktstructuur. Het verbruik of de vraag naar bouwgrondstoffen is de sturende factor van deze marktstructuur.

Inkoop/herkomst

De afstemming tussen de productie van de grondstoffen en de productie van de bouwproducten en halffabricaten en de uitvoering van civieltechnische werken wordt grotendeels verzorgd door de groothandel. Daarnaast is er sprake van toenemende trend van rechtstreekse levering tussen producent en afnemer, oftewel verkoop zonder tussenkomst van de groothandel. Wij zullen onderzoeken hoe deze trend zich de komende jaren ontwikkelt. De inkoop vindt plaats in Nederland en landen in Noord- en West-Europa.

Verkoop/verbruik

De afnemers in de markt van de handel in bouwgrondstoffen onderscheiden zich in fabrikanten van betonmortel, betonproducten, asfaltproducten en aannemers in de grond-, wegen-, spoorwegen en waterbouw. Daarbij kent de markt nog afnemers voor overige toepassingen, zoals de metsel- en vloerenmortel, drainage, filterconstructies en dergelijke.

Transport

Ook het goedertransport speelt een belangrijke rol in de afstemming van het bulkvervoer van de goederenstromen in de marktstructuur. Voor het vervoer van de grondstoffen is, naast het transport per as, het transport door de binnenvaart een zeer belangrijke factor. Het transport van bouwgrondstoffen per spoor binnen Nederland komt nauwelijks voor.

3. Verbruik

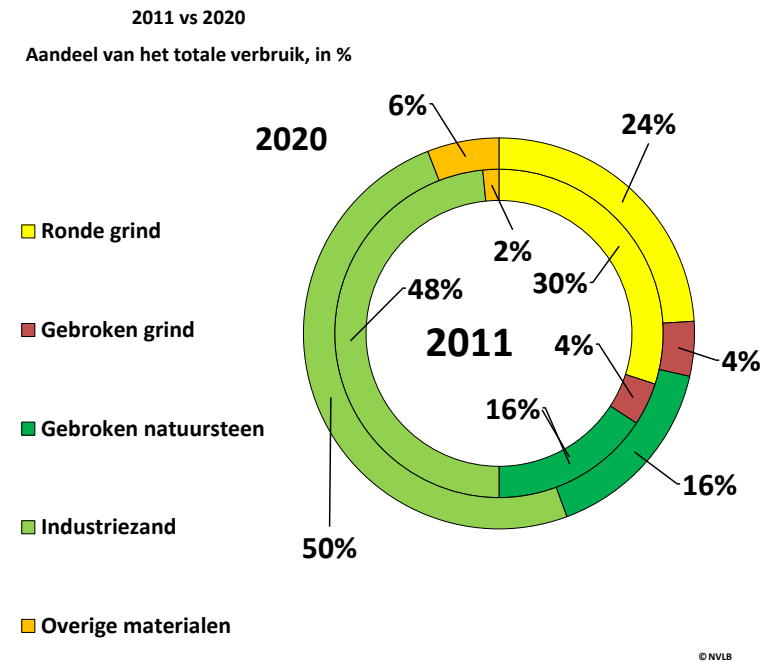
Volgens het CBS kromp de bouwproductie in 2020 met 3,8 % ten opzichte van 2019. Dit is vooral het gevolg van het stagnerende woningbouwprogramma en de gevolgen van PFAS- en stikstofcrisis voor de verlening van bouwvergunningen.

De grond-, wegen- en waterbouw krijgen het de komende twee jaar het zwaarst. Het grondstoffenverbruik voor de industriële bouw, zoals voor beton- en asfaltproducten, daalde in 2020 naar schatting met circa 6 % van 37,1 miljoen ton naar 35,4 miljoen ton.

Ten opzichte van 2011 daalde relatief gezien het verbruik van ronde grind in 2020 met circa 6 %. En het verbruik van industriezand steeg met circa 2 %. De stijging van het verbruik van andere materialen met circa 4 %, betrof onder meer de toepassing van gerecyclede materialen in beton.

De raming van het grondstoffenverbruik is gebaseerd op de omrekening van het cement- en asfaltverbruik in 2020. De raming van het verbruik van industriezand in 2019 is waarschijnlijk te laag geschat.

Het verbruik van aanvul- en ophoogzand in 2020 voor infrastructurele werken wordt geraamd op ongeveer 60,0 miljoen ton (35,3 miljoen m³ - o.b.v. omrekeningsfactor 1,7 t/m³)

Raming verbruik bouwgrondstoffen

	in mln ton	2019	2020
Ronde grind		9,5	8,5
Gebroken grind		1,7	1,6
Gebroken natuursteen		6,5	5,6
Industriezand		16,7	17,6
Andere materialen		2,7	2,1
Totaal		37,1	35,4

4. Colofon

Postbus 1331
2130 EK Hoofddorp
Bijlmermeerstraat 10a
2131 HG Hoofddorp
telefoon: 023 – 540 35 35
telefax: 023 – 533 58 94
e-mail: secretariaat@nvlb.nl
internet: www.nvlb.nl en www.kennisbankbouwgrondstoffen.nl

Auteur:

De heer C. van Putten, adviseur NVLB